

Стілл Артем Васильович, аспірант Міжрегіональної академії управління персоналом

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЗА ВИДАМИ ЗАГРОЗ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ

Забезпечити сталий розвиток можливо лише в умовах зміцнення потенціалу економіки при нейтралізації зовнішніх і внутрішніх загроз. Макроекономічні державні пріоритети задають напрями поглиблення реформ і структурних перетворень. Для досягнення бажаних цілей розробляється система економічних показників, які використовуються для кількісної оцінки рівня й динаміки соціально-економічного розвитку країни та регіонів. Актуальними є заходи по зміцненню державних інститутів, від реалізації яких багато в чому залежить ефективність поточної економічної політики [1]. Рівень залучення економіки країни в світові господарські зв'язки є одним з найбільш часто використовуваних індикаторів загальної конкурентоспроможності країни [2]. Розробка попереджувальних заходів економічної політики, особливо для недопущення спаду виробництва економіки, є одним з найважливіших пріоритетних напрямків в середньостроковій перспективі.

Однак вважаємо недостатнім для характеристики рівня безпеки держави враховувати вплив факторів тільки суто економічного характеру, тому що практично завжди економічні та соціальні фактори тісно взаємопов'язані. Тому більш точно врахувати потенційні загрози і оцінити ризики можна з урахуванням відображення соціального аспекту в забезпеченні економічної безпеки.

В ході оцінки економічної безпеки держави в обов'язковому порядку повинен враховуватися соціальний аспект, який виражається через матеріальну, медичну, демографічну, інтелектуальну та ін. складові. Види економічної безпеки з урахуванням соціального аспекту та їх характеристика представлені в таблиці 1.

Таблица 1

Характеристика видів економічної безпеки з урахуванням впливу соціального аспекту

Види економічної безпеки	Характеристика видів економічної безпеки з урахуванням соціального аспекту
1. Демографічний	стан захищеності суспільства і держави від впливу демографічного чинника, соціально-економічні наслідки якого чинять негативний вплив на сталий розвиток країни в цілому та її регіонів зокрема
2. Матеріальний	стан захищеності суспільства і держави від впливу матеріального фактора, що відображає рівень добробуту суспільства і добробуту громадян, негативний вплив якого позначається на рівні життя населення, що створює значний мультиплікаційний ефект соціального плану
3. Професійний	стан захищеності суспільства і держави від впливу професійного фактора, що виражається через наростаючі проблеми, які пов'язані з одержанням професійної освіти в т.ч., з точки зору його доступності та якості, що відображається на рівні та якості життєвих умов для населення, призводить до наростання соціально-економічних наслідків, а також створює наростаючий мультиплікаційний ефект в суспільстві в разі його негативного впливу
4. Трудовий	стан захищеності суспільства і держави при впливі трудового фактора виражається в максимальному працевлаштуванні громадян, використанні професійного та інтелектуального людського потенціалу, наявність якого є основою для економічного розвитку країни
5. Медичний	стан захищеності суспільства і держави, що забезпечується в результаті створення ефективної системи медичної допомоги населенню та полягає в підтримці «здоров'я нації» та створенні умов для активного довголіття населення.

Оскільки значимість соціального аспекту, спрямованого на забезпечення безпеки держави не менша, ніж вплив суто економічної складової, то доречно об'єднання цих двох видів (соціальної та економічної) безпеки і використання більш точного визначення, такого як «соціально-економічна безпека держави» або «соціально-економічна безпека регіонів». Причому необхідно виділяти значимість соціальних аспектів як першорядних, так як саме на забезпечення збереження здоров'я і підвищення якості життя населення повинна бути спрямована економічна діяльність держави і державне регулювання національних процесів. Все, що негативним чином впливає на суверенітет держави, заважає її самостійного існування й розвитку і завдає шкоди

господарським інтересам економічних суб'єктів, суспільству і в цілому державі, відноситься до загроз.

З метою більш точного встановлення складу негативно впливаючих чинників необхідно проаналізувати і систематизувати можливі загрози в контексті соціально-економічної безпеки країни та її регіонів з урахуванням соціального та економічного аспектів.

Забезпечення соціально-економічної безпеки держави є гарантією захисту національних інтересів, що представляють взаємозалежні інтереси держави, суспільства і конкретних громадян. Основне завдання держави в контексті забезпечення соціально-економічної безпеки полягає в регулюванні всіх сфер національної економіки таким чином, щоб в повній мірі забезпечити її безпеку в будь-якому із зазначених вище напрямків в поточному періоді та в стратегічній перспективі.

Література:

1. Білик Р.Р. Механізми та інструменти забезпечення економічної безпеки регіонів України в процесі децентралізації. *Бізнес Інформ*. 2015. № 9. С. 67-72.

2. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія. / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.